

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Weisz Márk könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési és hirdetési díjak küldendők.
Kéziratok nem adódnak vissza.

Felelős szerkesztő: Éder János.
Kiadó- és iaptulajdonos: Weisz Márk.

Előfizetési díj:
Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.
Megjelen minden vasárnap reggel

Szürke pangás.

Mig a magyarországi szociáldemokrata párt minden követ megmozdít, minden eszközt megragad, hogy a munkásságot felrzza a szürke tespedésből, tette szölitja elkobzott emberi jogaikért, addig a vidék, a vidéki munkásság és a kizsákmányolt középosztály, unalmas közönyösséggel szemléli azt a küzdelmet, mely küzdelem értük, jobbléttükért folyik.

Megirtuk már számtalanszor, hogy a nagy tőke és a munkások között folyó harc, azokat töri össze, azokat morzsolja szét és tépi darabokra, akik gyáván visszahuzódva, szürke közönyösséggel, lomhán szemlélik a nagy küzdelmet.

Az elnyomott magyar középosztály, a kisemberek: a kisiparosok, a kiscgazdák és a kishivatalnokok, ebben a harcban összemorzsolódnak, összetörnek, megsemmisülnek. Megsemmisülnek pedig azért: mert ahelyett, hogy a küzdők táborába, segítségül sietnének a munkásságnak, kik az összes elnyomottak érdekeiért küzdenek, talpnyalással, a hatalomhoz való alkalmazkodással kísérik meg, megélhetésük előmozdítását.

A gyáva meghunyaszkodás következménye az, hogy az élelmi cikkek mesterséges felcsigázása, egyébb szűkségleti cikkek célzatos felsrófolása következtében, a kishivatalnok, a kisiparos és a kiscgazda napról-napra fokozatosan pusztul, elzüllik, tönkre megy. Eddig meg volt a lehetőség, hogy egyes pénzintézeteknél, testét, lelkét, becsületét lekötve, mérsékelt kölcsönt köthetett és ezáltal vagyoni tönkrementését ideiglenesen elhuzhassa.

Ma nem csak a kisemberei orra elől, de még a kiscs vagyonos osztály orra elől is behuzták a kaput. Nincs pénz, nincs kölcsön, sőt szerencse, ha a tőkét fel nem mondják, ha pedig fel nem mondják, 8—9°/_o-kal emelik a kölcsön vett tőkét.

F. hó 10-én a magyarországi szociáldemokrata párt késhegyig menő harcot provokált a jogfosztott munkásság és az elnyomott, a züllesnek induló középosztály érdekében. A fővárosi munkásság, anyagi áldozatok árán támogatta a mozgalmat, egy napra, saját és esetleg családjának szájától vonta meg a

betéző falatot, azért, hogy a munkásság és a középosztály, szóval az elnyomott, a kizsákmányolt kisember jogainak érvényt szerezzenek.

A fővárosi munkásság áldozatkészségével szemben mit tapasztaltunk? Hát azt, hogy a vidéki proletárság, a vidéki középosztály megfoghatatlan közönyt szemléli a harcot, a nélkül, hogy segítségére lenne a fővárosi munkásságnak. Szóval, a lelkesedés helyett szürke pangás, unott nem törődomséggel fogadják az érdekükben kezdett lelkes és öntudatos harcot.

— **Selyemgyár Csongrádon.** A holnapi közgyűlés tárgysorozatának harmadik pontjában egy nagyon érdekes dolog szerepel. D. Barbet lyoni selyemszövő cég Franciaországból megkeresést intézett városunkhoz egy selyemfonó gyár céljainak megfelelő terület átengedése iránt. Ha komoly ezen megkeresés, akkor csak ragadja meg a képviselőtestület a kínálkozó alkalmat két kézzel és ajánlja fel a cégnek díjmentesen az általa legalkalmasabbnak vélt területet a gyár céljaira. Sőt azonfölül is adjon meg neki minden lehető kedvezményt a gyár létesítése végett. Ugyis oly szegény ez a mi édes magyar hazánk gyártelepeiben s ha már magunk erejéből nem bírnak ilyeneket létesíteni, legalább segítségük elő amennyire rajtuk áll, az idegen tőke betelepítését, hogy munkát és kenyeret adjon népünknek.

A piacok rendezése.

(Folytatás és vége.)

II.

A harmadik pályázati hirdetményt közvetlen e mellett hozta a Vállalkozók Lapjának legutolsó száma a következő tartalommal:

Pályázati hirdetmény.

Rákos-Palota nagyközség előljárósága f. é. július 2-án tartott 108. sz. kgy. határozat alapján a

Pázmán-utcának	1320 fm. hosszúságban
Dugonics-utcának	770 „ „
Dessewffy-utcának	716 „ „
Határ-utcának	273 „ „
Gergely-utcának	276 „ „
Bpest-Sugárutnak	1140 „ „
László-utcának	300 „ „
Vezér-utnak	800 „ „
Szt Mihály-utnak	1200 „ „
összesen	6797 fm. hosszúságban

átlag 5 méter szélességben összesen mintegy 34.000 négyszögmeter területben burkolattal való ellátását határozta el.

Pályázni lehet bármely hazai bányában termelt aszfalttal, vagy a király József műegyetemen szilárdságilag kipróbált kőanyaggal, továbbá hazai gyártmányu keramittéglával.

Az ezen munkálatokra vonatkozó írásbeli zár

és lepecsételt ajánlatok 1907. évi október hó 4-ik napjának d. e. 10 órájáig a községi előljárósághoz adandók be.

III.

És most nagy meglepetéssel olvasom ugyanazon lap egyik előbbeni számában a következő hirdetményt, amulva a hihetetlen esodán, hogy Csongrád nagyközség-községi pénze, 30.000 koronája. — Hogy községi képviselő testület, a Göre Gáborék javaslatára ezt mily célra fogja fordítani? azt is megtudja majd a türelmes olvasó.

Csak tessék elolvasni a következő épületes hirdetményt, amely méltó párja a 15 ezer koronás homlokzat díszítésre kiadott pályázatnak.

6060/907. szám.

Hirdetmény.

Csongrád községben a községi téglajárdák és átteresek fokozatos kiépítését zárt ajánlati verseny útján 1907. év október hó 1-től számított három évre vállalatba kiadom.

Egységárukul a laptéglázásnál négyszögmetereenkint 1 korona 90 fillér, éltéglázásnál ennek kétszeresét, áttereseknél köbméterenkint 25 kor. 40 fillér, javításoknál, laptéglázásoknál négyszögmetereenkint 40 fillért állapítok meg. Az ajánlatok mind a három árra százalék szerint történik. A versenybeni kívánókat felhívom, hogy zárt ajánlatokat 1 koronás bélyeggel 300 korona bánatpénzzel ellátva 1907. év szeptember hó 10-ig adják be.

Megjegyzem, hogy a készítenő járdák munkadíja az eddigi tervezetek szerint évenként mintegy 10.000 koronát fog kitenni, amely mindig az elrendelt s tényleg készített s átvett járdázás után fog vállalkozónak kifizetetténi.

Az árlejtési feltételek alólírott jegyző hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők. A beérkezett ajánlatok 1907. év szeptember hó 11-én délelőtt 9 órakor fognak az előljáróság által elbírálatni.

Most már a közönségnek is tudomása van róla, hogy van ám pénze a városnak járdákra stb., csak hogy a pénzügyi bizottságnak sarkára kellene állani és támogatni Kovács II. jegyző tervét, hogy előbb a piacokat hozza rendbe az előljáróság, azt burkolassák ki ezzel a költséggel s a szerződést oda módosítsák, a vállalati munka és díjazása tekintetében.

Nézzük csak közelebbről a dolgot. A főtéri fasor az iskola utcai saroktól a Csemegei Károly utcai sarokig 246 méter hosszú. Innét a Fövény-utca sarkáig 225 méter hosszú és ha az elgörbitett kőutat kiegyenesítjük, az utároktól a járdáig számítva 10 méter széles terület lesz kikövezendő 471 méter hosszúságban, ami összesen 4710 m² területet tesz ki. Ez téglával kiburkolva á 1 K 90 fillérel számítva 8479 koronát tenne ki.

A Hunyadi-tér szélessége a Csejthey és Krigler ház között 55 méter, a posta és Kis Roza Gergely háza között 35 méter széles, hosszúságja a piacnak 174 méter; 870 m² területet kellene kőburkolattal ellátni, hogy szekerekkel is lehessen közlekedni rajta. Hogy ez sem lenne valami tenger sok költséget igénylő befektetés, azt nem is kell bővebben fejtegetni, ha tudjuk, hogy a drága gránit kőburkolat m² méterenként 6 koronába került, mert aszfalt burkolattal sem kerülne többbe

ma már. Ez a csinos, szép, tiszta piac akkor disze volna Csongrádnak.

Hallom, hogy nevetnek ezen azok, akik még nem értik meg az ilyen dolgokat, akik nem tanultak, csak mint a sajtukac, úgy látják a világot.

De hát még mutathatók fel egy tanulságos példát arra nézve, hogy Csongrád község messze elmaradt a világtól, s még a kis Csanád megye egyik szerény faluja is megelőzi Csongrádot, amelynek előljárósága több emberrel rendelkezik, s drágább mint a sokkal nagyobb Cegléd város rendezett tanácsa, mert ennek csak 86 ezer koronába kerül apparátusa, holott Csongrád 97 ezer koronát fizet azért a dicsőségért, hogy Göre Gáborék kormányozzák.

Es hogy miképp kormányozzák, ide csatoljuk a IV. hirdetményt — olvassák, tanulmányozzák, és ha Kovács II. jegyző javaslatba hozná valamikor a piacterek rendezését, ne tegyenek úgy mint a pénzügyi bizottság eszméjével. Ne üssék agyon, hogy hat év múlva, mikor a pótdókbán megfeneklettek, akkor jusson eszükbe, hogy bizony jó lesz azt megvalósítani.

A IV. hirdetmény tehát így szól:

Verseny tárgyalási hirdetés.

Nagyikak nagyközség képviselőtestületének 62/1907. kgy. számú határozata alapján alólírott előljáróság közhírré teszi, hogy a község utcáit aszfalt vagy beton járddal szándékozáván kiépíttetni, még pedig 11451.40 m² méter gyalogjárdát, 1074.32 m² méter kapubejáratot és 591.10 m² méter utcaátkövezést és 386.40 m² átereszt 89119 kor. 18 fillér előirányzott összeg erejéig. Az említett járda építés irásbeli zárt ajánlat után lesz kiadva f. é. október 8-án.

Az ajánlatok külön teendők aszfalt és külön beton járda építésre; amennyiben mindkét fajta járdára egy vállalkozó által tétetik ajánlat, az ajánlathoz csak 9000 kor. bántópenz lesz leteendő.

Az építendő járda vállalati értékéből 20.000 kor. a munkálat befejezése és átvétele után, a fennmaradó összeg pedig a község által 20 év alatt lesz törke-kamat (annuitásos törlesztés mellett) kifizetve.

*

Volt idő, mikor Sóllya főjegyző azt hitte, hogy neki szabad tiltakozni minden üdvös eszme ellen, amely nem tőle eredt.

Ma már sokkal higgadtabban látja a dolgokat és az embereket s azt hisszük, hogy be fogja ezután látni, hogy kétféle tüzoltóság nélkül is el lehetünk, homlok-át díszítés nélkül is fenállhat a városháza, de a közlekedési utak és a piactér rendezésére gondot kell végre fordítani, mert a huszadik században élünk, s még a pár ezer lakossal bíró falusiak is tultesznek az ország legnagyobb és legdrágább faluján.

Dr. Hollósy.

A tanév megrövidítése.

A hónap tartandó községi közgyűlésen, a kibocsátott tárgysorozat második pontja szerint, Sóllya Gyula községi jegyző ur, önálló indítványt terjeszt elő az iránt, hogy tekintettel a különleges csongrádi viszonyokra, írjon fel a közgyűlés a vallás és közoktatásügyi miniszter urhoz, hogy Csongrádon a tanévet október elejétől számított kilenc hónapra redukálja.

Nem tudom, mennyire akceptálja a közgyűlés és még inkább a vallás- és közoktatásügyi miniszter ezen indítványt, de annyit mondhatok, hogy a csongrádi viszonyok tekintetéből azt jogosultnak tartom.

Csongrád város közönsége ugyanis, tudvalevőleg legnagyobb részt gazdálkodókból áll, kik október közepéig a maguk bajával lévén a legnagyobb mértékben elfoglalva, amíg az őszi betakarítást, legkivált a szüretet be nem végzik. tanköteles gyermekeiket nem adják fel iskolába. A tanyaiaknál pedig még őszi szántást-vetést is figyelembe kell venni, mely szinte akadályozza a tanköteleseknél az iskolában való megjelenését. És így hiába nyitják meg az iskolákat Csongrádon szeptember elején, növendékek hiányában október előtt nem képesek az oktatást megkezdeni; mert ha egy-két iparos és kereskedő fel

is adja szeptemberben gyermekeit az iskolába, a tanító nem képes azokat foglalkoztatni, mivel fáradsága különben is kárba esnék, ha októberben a tömegesen feljövő gyermekekkel előlről kell kezdeni az oktatást.

Mivel tehát a helyzet ezen kényszerűségén sem a közgyűlés, sem a miniszter nem képes segíteni, véleményem szerint, leghelyesebb volna, hogy a mit eddig kényszerűségből türtök, azt lörvényes módon szabályozzák olyaténképen, hogy a tanévből szeptember hónap kihagyassék és a tanév október elejétől számítva, lezállították kilenc hónapra.

El lehetünk azonban rá készülve, hogy ha a közgyűlés forma szerint tesz ilyen előterjesztést a minisztériumnak, annak sablonos hivatalnokai azon ellenvetést teszik, hogy a lörvény kényszereszközökkel él az iskolamulasztókkal szemben, a gondnokság és előljáróság tehát szerezzen érvényt a lörvény intenciójának, annak szigorú végrehajtásával.

Bölcselkedő szempontból meg is járja az ilyen elméleti okoskodás, de az életben végrehajtani nem lehet.

Nem lehet pedig azért, mert a gazdák ép a legelőbb vágóbb munka idején volnának ez esetben embertelen zaklatásoknak kitéve. Ma mikor a napszám a kiállhatatlanságig drága, a családok gazdák kénytelenek családjuknak minden mozgóni bíró tagját gazdaságukban behasználni, hogy beszerezhesék és megtakaríthassák ama filléreket, melyekkel közterheiket és családi szükségleteiket fedezhetik. A nélkül is sujtott helyzetben levő gazdáinkat tektát még ilyen iskolai végrehajtásokkal is terhelni, a legnagyobb embertelenség lenne.

De ha ép akarná, akkor sem birna a gondnokság és előljáróság a lörvény ezen kényszerítő erejének érvényt szerezni; mert akkora határban, minő a csongrádi, mire képes lenne az intő cédulákat és bíróságolási meghagyásokat az iskolamulasztók szüleinek szétküldeni, nem csak szeptember, de még október hónap is jó részt elmulna és így egészen bizonyos, hogy a bíróságolások dacára is ott tartana a gondnokság és előljáróság, hogy egész szeptemberben ürességtől kongának az iskolatermek.

Amit tehát emberi erővel végrehajtani nem lehet, legokosabb a napirendről egyszerűen levenni.

Megfontolást érdemel azonban a kérdés azon része, hogy ha tíz helyett kilenc hónapra redukálódik a tanév, képesek lesznek-e a tanító urak az előírt tananyagot feoldolgozni? illetve eisajáttatni növendékeikkel a kívánt ismereteket?

Azt hiszem: igen. A tanévek leghasznavehetőbb hónapjai ugyanis, tapasztalás szerint, a téli hónapok, a mikor a napok rövidek, az esték pedig hosszúk, tehát az idő zordonsága és a napok rövidsége, ugyszóiván, kényszeríti a gyermeket, hogy kevesebbet játsék a szabadban és többet foglalkozék a tanulással az iskolában és a szobában. Ehhez járul még az is, hogy télen a gyermek a falak közé lévén szorulva, nem oly szórakozott és könnyebben tanul, mint tavasszal és nyáron, a mikor a szabadban üzött játék nagy mértékben szórakoztatja az elméjét.

Mindent összefoglalva tehát, habozás nélkül merem a közgyűlés figyelmébe ajánlani, hogy fogadja el és emelje határozattá Sóllya Gyulának a tanév ezen megrövidítésére irányuló javaslatát; mert evvel a tanügynek nem árt, a zaklatásoktól pedig megkíméli a tanköteles gyermekek szüleit.

Hegyi Antal.

UJDONSÁGOK.

— Október 10. Nemcsak a főváros munkássága: hanem a vidéki munkásság is tüntetett az általános és titkos választójog mellett. Nálunk a szociáldemokrata

párt szintén rendezett tüntetést és ezzel kapcsolatban népgyűlést. Sajnos, hogy a tüntető felvonulást el kellett hagyni: mert úgy a földmunkások, mint az építő munkások vidéken dolgoznak. A népgyűlés elnökéül: Mészáros Ambrus cipész mestert és jegyzőül: Simon János földmunkást választották. A népgyűlés szónoka: Vig Károly hmvásárhelyi építő munkás volt.

A szónok sok igazságot mondott és alaposan érvelt az általános és titkos választójog szükségessége mellett, de nagy hatást azért nem ért el, mert gyenge szónoki tehetséggel rendelkezik. Igaz, hogy 400 helyen tartott az nap gyűlést a szociáldemokrata párt és így a szónokok elváltak foglalva, a tehetségesebbeket nagyobb városokba, a kitünőbbek pedig a fővárosban tartottak szónoklatot, ide tehát csak akit előbírtak rántani, azt küldték.

Nézetünk szerint ez az eljárás nem helyes, mert éppen ilyen helyre, mint Csongrád, ahol még kevesen hevülnek az eszméért, kellene a legügyesebb agitátorokat és legkitünőbb szónokokat küldeni, hogy az eszmének híveket nyerjen. A fővárosban úgy is elég követője van a szociáldemokrata igazságoknak; ott apostolok nélkül is tért hódít. Azonban a vidéken, különösen nálunk nagy tevékenységre van szükség.

— Közigazgatási bizottság. Csongrád vármegye közigazgatási bizottsága f. hó 14-én délelőtt 10 órakor tatja e havi rendes ülést, a vármegyeház kistermében.

— Színészet Csongrádon. A hét elején érkezett ide Dombay Mihály 6 tagból álló színtársulata Kiskunfélegyházáról. Ez az egyedüli kevés tagu színtársulat, kinek engedélyt adott a m. kir. belügyminisztérium. Kiskunfélegyházáról vett értesülésünk alapján irhatjuk, hogy a kevés tag dacára is, olyan társulattal van dolgunk, melynek mindegyik tagja egy-egy kipróbált művész. Midőn e sorokat írjuk, kaptuk meg a színlapot az első előadásról. Az első bemutató darab tehát »Barátság-ból« és ezt követő »Egy csésze teaa« című francia vígjátékok lesznek. A jeles művész tagokból összeállított társulattal ajánljuk Csongrád művelt közönségének figyelmébe.

— A főispán adományja. Kelemen Béla dr. főispán, a legutóbbi Szentesen időzése alkalmakor meglátogatta a vármegyei kórházat és ezen alkalommal a kórházi Röntgen-készülék céljára háromszáz koronát adományozott.

— Rabszolga kereskedés. Sajnos, nem csak Afrika belsejében: hanem Európában, nálunk Magyarországon is napirenden van a fehér rabszolga kereskedés. Lelketlen kufárok, cicsavarják a fejét, fiatal és még gyakran alig fejlett lányoknak és elszállítják őket többnyire Bulgáriába, hol áruba bocsájtják és eladják, hogy még szépségük el nem heryad, rabszolgák legyenek és azután midőn elhervadnak, visszatoloncolják őket illetőségük helyére. A f. hó 8-án is szállítottak a vasut állomástól k. b. nyolc ilyen szerencsétlent, kik között 4 még egész fiatal teremtés volt. Méltán elvárhatnók a rendőrbiztos urtól, hogy a vasuti állomást mentül többet látogatná meg, mert hát ez más szempontból is fontos lenne. Szegeden és Félegyházán a személyvonatok érkezésénél és indulásánál mindig kint van egyik rendőrbiztos és ezt a szokást a mi rendőrbiztosunk is követhetné.

— Megyeegülés. Csongrád vármegye törvényhatósági bizottsága a f. hó 15-én tartja évnegyedes rendes közgyűlését a szokott helyen. A vármegye hivatalos lap-

jában közzétett »Tárgysorozat« 156 tárgyat ölel fel, melyből a következőket adjuk közre: A vármegye alispánjának jelentése. — Győr vármegye és Arad sz. kir. város közönségeinek köriratai április 11-ke helyett március 15-ének nemzeti, illetőleg március 15-ének és október 6-ának iskolai nemzeti ünnepként leendő törvénybe iktatása tárgyában az országgyűlés képviselőházához, illetve a m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter urhoz intézett feliratának pártolása iránt. — Ludrovai Tóth István törvényhatósági bizottsági tag indítványa több rendbeli törvénykezési s állam-gazdasági reform, Pusztaszeren város alapítása érdekében szükséges törvényhozási intézkedések iránt a képviselőházhoz felirat intézése tárgyában. — Vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter Ur 72283/907. sz. leirata, melylyel a Sváb Jakab alapítványai ösztöndíjas, új. Miskolczi Ferenc ügyében hozott 32/kgy. 1001/1907. sz. th. bizottsági határozatot feloldja. — A Sváb Jakab-féle alapítványnál ürese-désbe jött ösztöndíjas hely betöltése. — Sövényházi Pál felebbezése a vármegyei árvaszéknek ösztöndíj ügyben hozott 6009/907. sz. határozata ellen. — Csongrád község közvilágításának Szent-es város villamtelepéről való ellátása tban hozott első fokú határozatok felülbírálása. — M. Kir. Belügyminiszter ur leírta Herke Ferencz csongrádi lakos részéről a Csongrád község tulajdonát képező ingatlanok házhelyekül való eladása tárgyában hozott 512—kgy. számú határozat ellen beadott felebbezésre vonatkozólag és ezzel kapcsolatban Herke Ferencz feleb-bezése Csongrád község képviselőtestü-letének 107.—kgy. sz. határozata ellen. — Faragó Péter Csongrád községi jegyző feleb-bezése csongrád község képviselőtestü-letének Bogdán József napidíjas elbocsátása tárgyában hozott 195/kgy. sz. határozata ellen és Bogdán József felebbezése ugyan-ezen ügyben hozott 254/kgy. 1907. számú határozat ellen. — Csongrád községnek szederfa iskola létesítése tárgyában hozott 411. kgy. 906 sz. határozat ellen Szaba-dos Jozsef csongrádi lakos felebbezése.

— **Egyleti közgyűlés.** A „Csongrádi Katolikus Földmives Ifjúsági Egylet« f. hó 20-án d. u 2 órakor saját helyiségében közgyűlést tart.

— **Értesítés.** Értesítetnek az önálló iparosok, hogy az országos betegsegélyző és balesetbiztosító pénztár közgyűlésére a munkaadók közül hat kiküldöttnek a megválasztása végett a f. é. október hó 14-én délután 3 órakor az ipartestület házában közgyűlés tartatik, amelyre az ön-álló munkaadók meghívotnak azzal, hogy saját jól felfogott érdekükben azon minél számosabban jelenjenek meg. Csongrád, 1907. okt. 12. Nyiry Gyula tb. főszolgabíró.

— **Öngyilkos iskolás leány.** Borbás Mária 14 éves iskolaköteles leány, állítólag azért, mert szegyenlette, hogy még iskolába kell neki járnia, öngyilkossági szándékból a kutba ugrott és bele halt.

— **Tűz.** Kuruc Lajos lapát-utcai háza f. hó 8-án, mint halljuk, gondatlanságból kigyulladt és leégett. Biztosítva volt 2000 koronáig. Átesapott a tűz azután Tantuc János házára, amely szintén leégett. Itt már sok kára volt a tulajdonosnak, mert a biztosítási összeg csak 1000 korona volt, a kár azonban meghaladja a 2000 koronát is, amennyiben az összes terménye bennégett. Megkárosultak még a Kuruc házában a lakók is érzékenyen, névszerint: Tombász Márton, özv. Bartók Mihályné, akiknek az idén termelt kukoricájuk és egyéb élelmi cikkeik benégték.

— **Ló és kocsislopás.** Folyó hó 9-én T.-Ujfaluról Gróf Pálffy Pálné uradalmából ismeretlen tettesek elloptak egy darab sárga 3½ éves paripát, 1 drb pej csődört 2¼ éves, mintegy 2000 korona értékben, továbbá elloptak 1 kocsit és 2 lóra való

szerszámot. Ugy halljuk, hogy jó díjazásba részesülne az, aki nyomra tudná vezetni a hatóságot.

— **Mi lesz ősszel?** A magyar társadalmi és politikai élet legnagyobb kérdése az idei őszre halmozódtak össze. A politika előjegyzési naptárában őszi dátummal szerepelnek a kormányzat és az államháztartás rendes menetének feltételei, a politikai harcban kiéleződött kérdések, amelyek a szünetelőtti parlamenti politikának útközpontjai voltak. Szóval nagy az a perspektíva, amelyet az őszi politikai kampagne mutat. — Az ősz egyébként is a legtermékenyebb társadalmi munka évadja. Mintha a nyári pihenő folytán felfrissült és megfeszült erők keresnék a kiegyenlítődet, nagy lendülettel és hatalmas energiával indul meg az emberi cselekvés minden ágazatában a munka. Hogy úgy mondjuk, ekkor a legelevenebb az élet zajlása, ekkor a legintenzívebb az a küzdelem, melyet az emberiség a maga élete céljaiért folytat. — E küzdelemből a »Magyar Hírlap« bőven kivette és kiveszi a maga részét. A politikai, gazdasági és társadalmi harcok hő krónikása ez az újság. Nap-nap után beszámol mindenről és magyar politikájával, — amelyet tizenhét éven át követett megtántoríthatatlanul! — nemcsak kronikási tisztének tesz eleget, hanem ellenőrzi, megkritizálja is az eseményeket. Bő és megbízható információi teszik lehetővé, hogy ennek a kötelességének megfelelhessen. — A jövőben is rendelkezésünkre állanak ezek a hírforrások egy a politikai, mint minden más téren. A »Magyar Hírlap« pontosan és lelkiismeretesen ad hírt minden bel- és külföldi eseményről. Saját tudósítói vannak az ország minden nagy városában s a külföldi metropolisokban. Belső munkatársai — a magyar hírlapírás elősmert kitűnő-ségei! — minden szenzációsabb eseményről a maguk helyszíni tapasztalatai révén adnak számot. Riportjaink színesek, kimerítőek és — mindenekfelett! — igazak. Rovataink mindent felölelnek s minden felől pontosan tájékoztatják az olvasót. — A pontos hírszolgálat mellett pedig bőszégesen gondoskodunk a mulattató és tanító olvasmányokról is. Tárcarovatunk elsőrangú, a »Tudományos csevegés« és »Apró szenzációk« című rovatok tanulságosak. Szórakoztatnak: a »Társaság«, a »Séta a színházak körül«, a »Mindenféle a folyosóról« és más hasonló rovatok. — Husvétkor és karácsonykor külön meglepetésben részesülnek olvasóink. Most husvétkor a pompás »Mesés Album«-ot küldtük szét; karácsonykor a fényes kiállítású »Album-naptár«-t kapja meg minden előfizető. — A »Magyar Hírlap« előfizetési ára: egy hónapra 2 K 40 f., két hónapra 4 K 80 f., negyed évre 7 K., félévre 14 K., egész évre 28 K.

Nyílt kérelem a közgyűléshez.

Barbet Franciaországi tőkepénzes kérelmét tárgyalni fogja a közgyűlés.

Hogy mennyire biztos lehet a közgyűlés abban, miszerint szó sem lehet róla, hogy nevezett ur Magyarország 136 városa és 17 ezer községe között épen Csongrádot ajándékozza meg egy selyemfonó gyár létesítésével. Kitűnik abból is, hogy Szentes is, meg az összes városok, nagyobb községek kaptak ajánlatot — amelynek célja, hogy egymásra licitáljanak a városok, községek és amelyik legtöbb kedvezményt ígér, és legtöbb haszonnal létesítheti a gyár üzemét is, s ahol a szállítás, vasuti összeköttetés is a legelőnyösebb reá nézve: ott fog építeni a francia tőkepénzes. Bizonyos tehát, hogy nem Csongrádon, Csongrád csak arra jó, hogy tegyen ígéreteket és a versengést élénkítse.

Egészen más dolog volt az az ajánlat, amelyet az állam nevében tett az a nagy emberbarát, akinek halhatatlan emlékü nagybátyja kezdeményezte a jobbágyság felszabadítását és mielőtt Széchenyi István beterjesztette volna erre vonatkozó törvényjavaslatát, már ő jobbágyságot felszabadította és telepes községeket alkotott birtokán, s létesítse az

iparpártoló irázisok helyett az első magyar gyárat.

Ennek a nagy embernek fenkölt gondolkozású örököse, aki 30 év óta több mint 200 ezer koronát saját vagyonából áldozott, minden díj, jutalom nélkül apostolkodik a magyar ipar érdekében — tisztán rokonszenvből a Tisza melléki nép iránt, Petőfi és Vadnay népe iránt hajlandó volt építeni, létesíteni 400 munkásra egy selyemfonó gyárat.

Sóhlya lőjegyző azonban tárgyalások közben 2 hold területet sem akart adni egy eperfaiskola céljaira — s ez a tapintatlan eljárás annyira meglepte a nemes és áldozatkész főúr önértetét, miszerint e kérdésben beszüntetett minden további tárgyalást.

Kérem Hegyi Antal városi képviselő urat és a képviselőtestü-letet tehát: méltóztassék oda hatni, hogy a kért két hold helyett négy holdat ajánljanak fel az országos selyemtenyészési felügyelőségnek.

Ebben az esetben remélni me-rem, hogy újra felvehetjük Ömél-tőségával a tárgyalás fonalát.

Tisztelettel lévén

alázatos szolgálója:
Dr. Hollósy István.

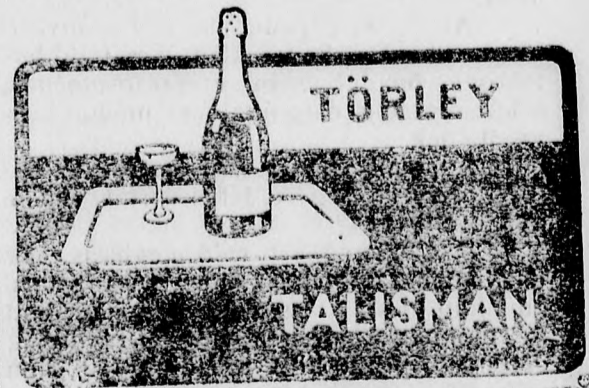
Nyílttér.

Első műkút Csongrádon.

Alulírott csongrádi kisbirtokos évek óta megkísérlettem arra nézve mindent, hogy a kettős halmi dűlőben levő tanyámon jó ivóvizhez jussak, de fáradságom és pénz kiadásom mindig hiába volt, mert jó vizhez nem juthattam. Az elmúlt hetekben azonban Bolla Mihály és társai orosházi kutfuró mesterek által műkutat furattam és elértem azt a célt, hogy kitűnő ivóvizhez jutottam. A kut 50 méter mélységénél már kitűnő ivóvizhez jutottam, amely kut percenként 19 liter vizet ad. Ajánlom tehát azon polgártársaimnak, kik jó ivóvizhez jutni kívánnak, hogy nevezett kutmesterek által kutat furassanak, mert aránylag olcsó és mondhatom jobb az ártézi viznél.

Végül még megemlítem, hogy Bolla Mihály és társai igen lelkiismeretes emberek és a műkút készítésben igen kitűnőknek bizonyultak.

Tisztelettel
Szapák István s. k.
csongrádi kisbirtokos.

Csongrád-sővényházi ármentesítő és belvízszab. társulat

171/907. szám.

Hirdetmény.

A Csongrád-sővényházi ármentesítő és belvízszabályozó társulat f. évi október 28-án délelőtt 10 órakor Csongrádon, a község háza tanácstermében

közgyűlést

tart, melyre az érdekelt ártéri birtokosok ezennel meghívatuak.

TARGYAK:

1. Választmány jelentése az ez évi árvédelemről s az árvédelmi tartaléktöke kiegészítése iránti intézkedés.

2. Számvizsgáló bizottság jelentése az 1906. évi számadások átvizsgálásáról.

3. Az új gátvédelmi szabályzatnak a 87.787. sz. ministeri rendelet szerinti módosítása.

4. A szivattyutelepnek körgátal való megerősítésére vonatkozó javaslat fölötti határozat.

5. Az 1908. évi költségvetés tárgyalása.

6. Kovács Elemér és Kevicky Sándor jegyzők kérelme az ártéri hátralékok behajtása után esedékes járulék kiutalványozása iránt.

7. Választmányi javaslat Gróf Károlyi Sándornak emelendő szobor költségeihez való hozzájárulás iránt.

A számvizsgáló bizottság jelentése a vonatkozó számadásokkal és az 1908. évi költségelirányzat az ahoz tartozó választmányi javaslattal, továbbá az új gátvédelmi szabályzat a közgyűlést megelőző 15 napon át a társulat hivatalos helyiségében közzélmére lesznek kitéve s az érdekelték által betekintetők.

Csongrád, 1907. október 10.

Gróf Degenfeld Lajos,
társulati elnök.

Kivonat az alapszabályokból:

A közgyűlésen a fensiki és mély árterbe eső területek teherviselési ku'csához (1:4) arányosított minden 100 ártéri becshold tulajdonosa, vagy meghatalmazottja egy szavazattal bír; a 100 becsholdnál többet képviselő ártéri birtokosok vagy teljhatalmu megbízottjaik pedig annyi szavazattal bírnak, a hány 100 becsholdas részletnek tulajdonosai.

A 100 arányosított becsholdnál kevesebbet képviselő birtokosok pedig csoportba állanak és megbízottjaik által a közgyűlésen annyi szavazattal bírnak, a hány 100 becsholdat ártéri birtokuk öszlete képvisel.

Azon esetre pedig, ha 100 arányosított becsholdnál kevesebbet képviselő birtokosok önként nem csoportosulnának, a községi előljáráóság által fenti módon képviseltetnek.

A társulat összes szavazatainak felénél több szavazatot egy érdekelt birtokos nem gyakorolhat.

A közgyűlésre való megbízás vagy meghatalmazás teljhatalmulag s írásban állítandó ki s a közgyűlés megnyitása előtt az elnöknek kézbesítendő és visszavonásig érvényes. Az aláírás valódisága 2 tanu aláírásával igazolandó.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐI**SZÉN SAV - M Ű V E K**

ujjonnan berendezve kártelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

SZÉN SAV AT

a világhírű buziásfürdői szénásványokból szódavizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra össze nem tévesztendő mesterségesen előállított kevésbé kiadós szénásvával.

Megbízható, szigorúan lelküismeretes kiszolgálás!

Buziásfürdői ásvány- és gyógyvizek

1/2 és 1/3 literes üvegekben.

Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utól nem ért gyógyhatás. Elsőrendű asztali víz!

Felvilágosítással készségesen szolgál

Muschong-buziásfürdői szénásványok és ásványvizek széthűlési telepe Buziásfürdőn

Sürgöncim: Muschong, Buziásfürdő. — Interurban telefon 18. szám.

Törekvő emberek figyelmébe!

T. Szücs Mihály és Társa cég Nagyváradon, füzes fatelep 3 szám alatt ajánlja új alakú és igen célzerű, törvénnyesen védett

saját rendszerű hornyolt cement tetőcserépkézi gépeit, cement és homok keverékből előállítandó igen szilárd tetőcserép gyártására, mely által homokos vidéken, vagy homokos folyó közelében kevés befektetéssel nagy jövedelmet biztosító üzlet létesíthető. Nagyobb mennyiségű üzleti gyártáshoz gépeinkkel társul is elmegyünk.

Építészek és uradalmak saját használatra is gazdaságosan gyártathatják, mivel a gépek hordozhatók, és bárhol fellálíthatók; az üzlet bekezdésére legalkalmasabb az őszi idő.

Kérjük mielőbb érdeklődni bővebb értesítést személyesen vagy levél útján fenti cégtől beszerezni sziveskedjék, hol a gyártás módja, a kész cserép és az azzal eszközölt tetőfedés is megtekinthető.

TANKÖNYVEK,

továbbá a tanárok és tanítók által meghatározott

IRÓ- és RAJZSZEREK

bevásárlására ajánlom 22 év óta fennálló könyvkereskedésemet.

Jutányos árak, legszolidabb kiszolgálás!

Weisz Márk,

könyvkereskedése és könyvnyomdája
Csongrádon.